

יוסף אלמוגי: האיש שייסד את „פלוגות האגרוף של הפועל“ *

דיכא את „מרד הימאים“ * שניהל את מסעי־הבחירות של מפא״י -

חושף בזיכרונותיו פרטים מרתקים מן המיטבח

ההפכה

מרכז מפא״י ב־1934 אמר בן־גוריון, אז מוזכר ההסתדרות: „במלחמה זו עם מת־נקשים בהסתדרות אינם מספיקים כל אור־תם האמצעים אשר נקטים בתנועת־הפועלים בעולם וגם אצלנו...“ זה היה הרקע והבסיס להקמת פלוגות הפועל. עברתי איפוא מכפר־סבא לתל־אביב ו־ניגשתי במרץ לאירגון הפלוגות, שאת רוב אנשיהן גייסנו מקרב חברי תנועות־הנוער והאיגודים־המקצועיים, אימנו את האנשים... לא הונחנו גם את החינוך הרעיוני, וקיימנו שיחות בהנחיית מרצים מעולים על נושאים שעמדו אז ברומנו של עולם: מאבקו הנואש של שוצבונד באוסטריה נגד כוחות הימין, מילחמת האזרחים בספן־רד... תוך זמן קצר אירגנתי כשבע־מאות איש במיסגרת הפלוגות, שהתהדרו בחול־צות כחולות חדשות, כמישקל־נגד לחול־צות החומות של הבית־דים...

● הבכי של גולדה מאיר

ניסיתי תחילה ליישר את ההדורים בין משה כרמל * ובין אבא חושי, ומשמאמצי עלו בתוהו, פניתי בעניין זה אל בן־גוריון ואל גולדה מאיר. הם הבטיחו לברר את העניין.

בינתיים המשכתי למלא את מקומו של אבא חושי, שעדיין היה מאושפז בבית־חולים. הגנרל סטוקוול * ערך ביקור־

* אלוף ומפקד חזית־הצפון במלחמת השיחרור.
** מראשי ומאחרוני הצבא הבריטי ב־ארץ.

במשך עשרות שנים נחשב יוסף אלמוגי, מי שהיה שר־השיכון ושר־העבודה, כ„בוס“ בה־א־הידיעה של מפא״י בחיפה, כמדכא „שביתת־הימאים“, כאיש־הברזל של מיפלגתו. בימים אלה עומד לראות אור ספרו האוטוביוגרפי של אלמוגי, תחת הכותרת „בעובי הקורה“, ובו הוא מתאר את ההיסטוריה הארצישראלית והישראלית, כפי שזו נראית בעיני אדם שרוכז בידיו כוח, מהחזקים במדינה. להלן קטעים מתוך ספרו של אלמוגי (*):

אלמוגי עם בן־גוריון וגולדה (1959)
„זקנה עמוסה צרורות של עוני“

● החולצות הכחולות

יום חורף אחד, בשלהי 1936, הוזמנתי לפגישה עם מוזכר מועצת פועלי תל־אביב, יצחק בן־אהרון. בבואי לבניין ה־וועד־הפועל של ההסתדרות מצאתי שם שניים מראשי ההגנה — שאול אביגור, שהיה אז ראש מטה ההגנה, ויוסף אבידר, שמיילא תפקיד מרכזי באירגון. בפגישה הוצע לי לעבור לכמה חודשים לתל־אביב ולקבל על עצמי את אירגון פלוגות הפועל בעיר, שהוחלט להרחיב את שורותיהן. הפלוגות החלו את פעולתן כמה חודשי־שנים קודם לכן, בראשותו של עזרא קריית, אשר נועד לקבל לידיו את הפיקוד האר־צי על החולצות הכחולות.

...פלוגות הפועל, או פלוגות הסדרן כפי שהן נקראו תחילה, הוקמו כורוע מגן של ההסתדרות, עם גבור המתחות הפוליטית והביני־מעמדית בישוב אחרי רצח ארלור־זרוב (17.6.1933). קבוצות של אנשי בית־ר לבושי חולצות־חומות, אשר עוררו בלב רבים אסטיאציות בלתי נעימות של התנועות הלאומניות שהרימו אותן זמן ראש באירופה, גילו פעילות רבה. מנהיגם, זאב ז'בוטינסקי, שטבע את סיסמת ה„הוד והדר“, קרא מפורשות לשבור את כוחה של ההסתדרות ולהילחם ב„מונופול־לין“ שלה על העבודה המאורגנת. כן נקי־ראו פלוגות בית־ר לשבור שביתות. לא פעם פוצצו חברי בית־ר אסיפות של ה־הסתדרות ושל מפלגות הפועלים. בישיבת

* הספר יראה אור בהוצאת עידנים + ידיעות אחרונות.